

ETNINĖS KULTŪROS GLOBOS TARYBA

Biudžetinė įstaiga, J. Tumo-Vaižganto g. 4-1, LT-01108 Vilnius, tel. (8 5) 210 7161, faks. (8 5) 210 7160, el. p. info@ekgt.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188756614

Lietuvos Respublikos finansų ministerijai

2021-02-05 Nr. S-26

I 2021-01-20 Nr. (28.2Mr)-6K-2100504

DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKO STRATEGINIO VALDYMO ĮSTATYMO ĮGYVENDINIMO“ PROJEKTO

Atsiliepdama į Lietuvos Respublikos finansų ministerijos prašymą pateikti išvadas dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymo įgyvendinimo“ projekto ir juo teikiamų tvirtinti teisės aktų projektų (Strateginio valdymo metodikos; Valstybės veiklos sritims priskiriamų įstaigų, kurių vadovai yra valstybės biudžeto asignavimų valdytojai, sąrašo; Strateginio valdymo sistemos dalyvių, galinčių atlikti jungtinių projektų vykdytojų funkcijas, sąrašo), Etninės kultūros globos taryba (toliau – EKGT) išanalizavo pateiktus projektus ir teikia pastabas bei siūlymus dėl projektų tobulinimo.

Strateginio valdymo metodikos projektas (toliau – Metodika)

1. Visų pirma norime pabrėžti, kad Metodikoje pasigendame aiškesnio Seimui atskaitingų institucijų vaidmens įvardijimo, nors šios institucijos patenka į *strateginio valdymo sistemos dalyvių* sampratą remiantis Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymo (toliau – SVĮ) 3 straipsnio 17 dalies 3 punktu. Siūlome Seimui atskaitingas institucijas įtraukti į įvairių planavimo dokumentų rengimo procesus, atsižvelgiant į jų kompetencijas tam tikrose valstybės veiklos srityse. Šis siūlymas grindžiamas pastebėjimu, kad vertinant kai kurių sričių pažangą ne viskas pamatuojama vien kiekybiniais rodikliais, neretai daug svarbesnis kokybinis vertinimas, kurį gali atlikti tik aukštą kompetenciją atitinkamoje srityje turinčios Seimui atskaitingos institucijos.

Pavyzdžiui, siūlome įrašyti Seimui atskaitingas institucijas į Metodikos 19 punktą, kuriame kalbama apie Seimo komitetų ir komisijų, Savivaldybių asociacijos ir kitų organizacijų bei institucijų įtraukimą į Valstybės pažangos strategijos rengimo procesą. Taip pat siūlome į Metodikos 20 punktą įtraukti nuostatą, kad po Valstybės pažangos strategijos inicijavimo STRATA turi pristatyti aplinkos analizės rezultatus ne tik ministerijoms, bet ir Seimui atskaitingoms institucijoms.

2. Siūlome keisti Metodikos 143 punktą, kuriame nurodoma, jog Vyriausybei neatskaitingi asignavimų valdytojai pasitarimuose Vyriausybės kanceliarijoje tik *gali dalyvauti*. Reikėtų įtvirtinti nuostatą, kad minėti Vyriausybei neatskaitingi asignavimų valdytojai *dalyvauja* pasitarimuose Vyriausybės kanceliarijoje, jei svarstomi su jų vadovaujama įstaiga susiję klausimai.

3. Metodikoje nėra aiškiai įvardyta, kas gali būti *nacionalinės darbotvarkės koordinatorium, horizontaliųjų principų koordinatorium, pažangos priemonės koordinatorium*.

4. Trūksta kai kurių sąvokų apibrėžimų: pavyzdžiui, kas yra „jungtinis projektas“, „fondų fondas“.

5. Metodikoje trūksta kai kurių trumpinių paaiškinimų (pavyzdžiui, SSPP ir kt.). Rekomenduotina atsisakyti trumpinių naudojimo skyrių ir poskyrių pavadinimuose.

Valstybės veiklos sritims priskiriamų įstaigų, kurių vadovai yra valstybės biudžeto asignavimų valdytojai, sąrašo projektas (toliau – VVS įstaigų sąrašas)

Į pateiktą VVS įstaigų sąrašą įtrauktos Seimui atskaitingos institucijos, kiekvieną iš jų priskiriant tik vienai valstybės veiklos sričiai. Tačiau EKG, kuri VVS įstaigų sąrašė priskirta vien kultūros sričiai, veikia apima ne vieną, o kelias sritis. Pagal EKG veiklą reglamentuojančio Lietuvos Respublikos etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo (toliau – EKVGPI) 6¹ straipsnio 5 dalį pagrindinės EKG veiklos kryptys apima tiek kultūros, tiek kitas valstybės veiklos sritis – švietimo ir mokslo (dėl siekio integruoti etnokultūrinį ugdymą į švietimo sistemą, stiprinti etnokultūrinių tyrimų bazę ir specialistų rengimą), regioninės politikos (dėl etnografinių regionų valstybinės globos), ekonomikos (dėl etninės kultūros vaidmens plėtojant turizmą), žemės ūkio ir kaimo plėtros (dėl siekio užtikrinti tradicinių amatų tęstinumą ir plėtrą), užsienio politikos (dėl siekio puoselėti etninę kultūrą užsienio lietuvių bendruomenėse), taip pat nacionalinio saugumo srityje (dėl tautinės savimonės reikšmės vidaus politikoje). Apibūdinant priežastį, kodėl reikia patvirtinti VVS įstaigų sąrašą ir jame įvardyti kiekvienos įstaigos priskyrimą tik vienai valstybės veiklos sričiai, Finansų ministerijos lydraštyje aiškinama, kad tai siejama su rengiamu siūlymu valstybės biudžeto asignavimus tvirtinti pagal nustatytas valstybės veiklos sritis – tikimasi, kad tai padėtų visuomenei ir sprendimus priimantiems asmenims geriau atskleisti, kiek asignavimų skiriama skirtingoms valstybės veiklos sritims ir kokios institucijos šiose srityse veikia. Tačiau, neatsižvelgiant į tokių institucijų kaip EKG itin plačią veiklos aprėptį, šis siekis nepasiteisintų ir neatspindėtų tikrosios padėties, nes įstaigos priskyrimas tik vienai sričiai, nepaisant realiai jos atliekamų funkcijų, būtų dirbtinis.

Strateginio valdymo sistemos dalyvių, galinčių atlikti jungtinių projektų vykdytojų funkcijas, sąrašo projektas (toliau – JP vykdytojų sąrašas)

Aptariant pateiktą JP vykdytojų sąrašo projektą Finansų ministerijos lydraštyje tvirtinama, kad SVĮ 3 straipsnio 17 dalies 8 punkte nurodomos *Vyriausybės patvirtintos biudžetinės įstaigos, nacionalinės plėtros įstaigos ir viešosios įstaigos, atsakingos už projektų administravimą ir vystymą*. Tačiau atkreipiame dėmesį, kad SVĮ 3 straipsnio 17 dalies 8 punkte nurodytas kitoks Vyriausybės vaidmuo paminėtų įstaigų atžvilgiu – *Vyriausybė tvirtina sąrašą viešųjų įstaigų, atsakingų „už metodologinę pagalbą rengiant nacionalines plėtros programas, jas įgyvendinančias pažangos priemones ir projektus, projektų administravimą ir vystymą“*. Tokia SVĮ 3 straipsnio 17 dalies 8 punkto formuluotė leistų į JP vykdytojų sąrašą įtraukti ir kitas, ne vien Vyriausybės patvirtintas viešąsias įstaigas: pavyzdžiui, VšĮ Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondą.

Taip pat reikia pažymėti, kad metodologinę pagalbą dėl nacionalinių plėtros programų, jas įgyvendinančių pažangos priemonių ir projektų gali teikti įvairios Seimui atskaitingos institucijos, kurios pasižymi aukšta kompetencija tam tikroje srityje. Pavyzdžiui, etninės kultūros srityje bene didžiausia kompetencija pasižymi kolegiali ekspertinė institucija EKG, kurios

vienas iš uždavinių – „dalyvauti įgyvendinant programinį ir konkursinį etninės kultūros plėtros ir nematerialaus kultūros paveldo apsaugos finansavimą” (EKVGPI 6¹ straipsnio 6 dalies 5 punktas), o viena iš funkcijų – teikti „siūlymus ir išvadas Seimui, Vyriausybei ir savivaldybėms dėl etninei kultūrai, nematerialaus kultūros paveldo apsaugai skiriamų valstybės biudžeto asignavimų, dėl finansavimo tvarkos tobulinimo, programinio ir konkursinio finansavimo, lėšų naudojimo veiksmingumo” (EKVGPI 6¹ straipsnio 7 dalies 5 punktas). Tuo remiantis siūlome į JJ vykdytojų sąrašą įrašyti Etninės kultūros globos tarybą.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymo įgyvendinimo“ projektas (toliau – Nutarimo projektas)

1. Nutarimo projekto 3.4. papunktyje nurodoma, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija „kartu su ministerijomis nustato nacionalinių plėtros programų ir (arba) jų priemonių atitiktį Vyriausybės programos prioritetams ir nacionalinių plėtros programų ir jų priemonių keitimo arba naujų priemonių rengimo poreikius ir galimybes”. Siūlome į šiuos vertinimus įtraukti ne tik ministerijas, bet ir Seimui atskaitingas institucijas, kurioms teisės aktais priskirta atlikti ne tik Seimo, bet ir Vyriausybės eksperto bei patarėjo misiją tam tikrose valstybės veiklos srityse.

2. Nutarimo projekto 3.7. papunktyje nurodoma, kad planavimo dokumentai, parengti ir patvirtinti iki 2021 m. sausio 1 d., turi būti įgyvendinami tik iki 2022 m. gruodžio 31 d. Atkreipiame dėmesį, kad šis sprendimas nulemtų ilgai laukto ir neseniai parengto *Kultūros paveldo išsaugojimo ir aktualizavimo politikos 2020–2024 metų veiksmų plano* (patvirtinto Lietuvos Respublikos kultūros ministro įsakymu 2020 m. lapkričio 16 d. Nr. ĮV-1374) įgyvendinimo nutraukimą, paliekant galimybę įgyvendinti tik pusę suplanuotų priemonių, nors šio planavimo dokumento įgyvendinimas yra itin svarbus kultūros sričiai. Todėl siūlome lanksčiau suformuluoti Nutarimo 3.7. papunktį, paliekant galimybę pilnai įgyvendinti trumpo laikotarpio planavimo dokumentus.

Prašome atsižvelgti į mūsų pastabas ir patobulinti aptartus dokumentų projektus.

Tarybos pirmininkė

Dalia Urbanavičienė